

ITÄ-SUOMEN ELVAR-TOIMIKUNNNAN KEVÄTKIRJE

Itä-Suomen elinkeinoelämän varautumisyhteistyötoimikunta (ELVAR-toimikunta) muodostuu Itä-Suomen maakuntien alueella toimivista huoltovarmuuden kannalta kriittisistä yrityksistä ja organisaatioista. ELVAR-toimikuntien tehtävänä on kehittää elinkeinoelämän varautumista aluetasolla sekä varmistaa osaltaan elinkeinoelämän, julkishallinnon ja kolmannen sektorin yhteistoiminta ja tiedonvaihto.

ELVAR-toimikunta koostuu jäsenorganisaatioiden edustajien muodostamasta johtoryhmästä sekä Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan jaostoista. Huoltovarmuuskeskus on tehnyt sopimuksen ELY-keskusten kanssa ELVAR-toimikuntien työn koordinoimisesta. Itä-Suomen osalta tehtävää hoidetaan Pohjois-Savon ELY-keskuksesta. Varautumiskoordinaattorina ja ELVAR-toimikunnan sihteerinä toimii Jouni Muranen. Toimikunnan puheenjohtajana toimii Marko Liikamaa Istekki Oy.

Kevätkirjeen aiheina ovat Huoltovarmuuskeskuksen ajankohtaiset kuulumiset sekä toimikunnan puheenjohtajan ja sihteerin ajankohtaiskatsaukset.

AJANKOHTAISTA HUOLTOVARMUUSKESKUKSESTA

Tule lukemaan uudistunutta Varmuuden vuoksi -verkkolehteä

Verkkojulkaisu Varmuuden vuoksi on uudistunut toukokuun alussa. Saavutettavalla sisällöllä ja uudella ilmeellä halutaan tavoittaa entistä tehokkaammin huoltovarmuudesta kiinnostuneet kansalaiset, alan asiantuntijat, huoltovarmuuskriittisten alojen opettajat ja opiskelijat sekä huoltovarmuustyön osaajat.

Varmuuden vuoksi -lehdestä löytyy jatkossa erilaisia juttutyppejä. Kiinnostavilla ja ajassa kiinni olevilla perusartikkeleilla nostetaan esille huoltovarmuustyön monipuolisuutta ja yhteistyömme laajuutta. Ilmiöjutuilla tarjoamme syvällisiä näkökulmia huoltovarmuuteen ja asiantuntija-artikkeleissa annamme äänen erilaisten huoltovarmuusalojen asiantuntijoille.

Käytössä on myös tarinat, joiden avulla pääsemme sukeltamaan esimerkiksi huoltovarmuustyöhön osallistuvan organisaation arkeen. Julkaisuun tehdään myös reportaaseja muun muassa harjoituksista ja luonnollisesti kaikki jutut toteutamme niin, etteivät ne aiheuta vaaraa salassa pidettäville sisällöille. Uusiutunut Varmuuden vuoksi -lehti löytyy osoitteesta: <https://www.varmuudenvuoksi.fi/>. Juttuvinkkejä voi lähettää HVK:n viestintään, osoite info@nesa.fi.

Ajankohtaisia kysymyksiä ja vastauksia huoltovarmuudesta

Huoltovarmuuskeskus on seurannut Ukrainan tilannetta joulukuusta 2021 lähtien ja koonnut tilannekuvaa vaikutuksista Suomen huoltovarmuuteen. Osana tilannekuvatoimintoa päivitämme Huoltovarmuuskeskuksen verkkosivuille säännöllisesti kysymyksiä ja vastauksia Huoltovarmuuteen liittyen. Keskeisiä kysymyksiä on esitetty liittyen mm. energian tuontiin, polttoaineiden tuontihäiriöihin ja maakaasun tuontiin. HVK ja alan toimijat ovat myös tehneet tehostettua varautumista pitkin kevättä.

Lisää tietoja löytyy osoitteesta: <https://www.huoltovarmuuskeskus.fi/a/ajankohtaisia-kysymyksia-ja-vastauksia-huoltovarmuudesta>.

Alue 2030 -ohjelman kuulumiset

Ohjelman käytännön toteutus alkoi lokakuussa 2021. Ohjelman henkilöstöresurssi vahventui vuoden 2022 alussa, kun uusi valmiusasiamies aloitti tehtävässä. Ohjelmajohtajan ja ohjelmapäällikön lisäksi ohjelmassa toimii kaksi muuta valmiusasiamiestä. Ohjelman

täytäntöönpanoon ja edistämiseen on keväällä vaikuttanut ohjelman valmisteluun osallistuvan henkilöstön koronapandemiaan liittyvät varautumis- ja valmiustehtävät. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tuonut omia haasteita ohjelman toteuttamiseen.

Kymmenvuotiseksi kaavaillun kehittämisohjelman ensimmäisessä vaiheessa keskitytään erityisesti tietopohjan kasvattamiseen, mutta selvitysten lisäksi myös konkreettisia toteutusprojekteja alueellisen huoltovarmuuden parantamiseksi lähtee liikkeelle. Ohjelman jatkovalmisteluun valittiin toukokuussa neljä projektiesitystä ja linjatyonä toteutetaan kuusi projektiesitystä. Yhteensä projektiesityksiä oli tehty 22. Ohjelman ohjaus- ja toteutusrakenteiden valmistelu ja kehittäminen jatkuu. Ohjelmatyöhön tulee syksyllä uusi elementti, kun sähköinen salkunhallintajärjestelmä otetaan käyttöön. Sitä käytetään jatkossa projektiesitysten ja projektien hallinnan työvälineenä.

Valmiusasiames Jouni Pousi, Huoltovarmuuskeskus

ELVAR-toimikunnan puheenjohtajan terveiset

Olen Marko Liikamaa ja aloitin Itä-Suomen ELVAR-toimikunnan puheenjohtajana 24.3.2022. Varapuheenjohtajan tehtävässä ehdin toimia reilut pari vuotta Ilkka Kerolan tukena. Tämä aika meni vahvasti koronapandemiaan liittyvän varautumisen ympärillä.

Huoltovarmuustoiminnassa olen ollut mukana vuodesta 2006 alkaen. Pääosan tuosta ajasta olen toiminut elintarvikehuoltosektorin kauppa- ja jakelupoolissa sekä elintarviketeollisuuspoolissa. Tällä hetkellä toimin Istekki Oy:n turvallisuuspäällikkönä ja pooli on samalla vaihtunut digipooliksi. Olen myös Pohjois-Savon ELVAR-jaoston sekä Länsi-Suomen ELVAR-toimikunnan jäsen. Koulutukseltani olen upseeri ja tuotantotalouden diplomi-insinööri.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on korostanut huoltovarmuuden ja varautumisen merkitystä. Erityisesti kyberturvallisuuteen liittyvät uhkat korostuvat myös elinkeinoelämän suuntaan, joten panostuksia tietoturvallisuuden kehittämiseen kannattaa jatkaa.

ELVAR-toimikunnan sihteerin kuulumiset

Itä-Suomen ELVAR-toimikunnan toimialakattavuutta on laajennettu kevään aikana finanssialan ja alkutuotannon edustajilla. Toimikuntaan on kutsuttu Nordean, ProAgrian ja Luonnonvarakeskuksen edustajat. Uusina jäsenorganisaatioina toimikuntaan on kutsuttu myös Pohjois-Karjalan Osuuskaupan sekä Servica Oy:n edustajat. Laajentamista on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa osana alueellisen huoltovarmuusverkoston ja ELVAR-toiminnan kehittämistä. Huoltovarmuusorganisaatioon kuuluvan ELVAR-toimikunnan jäsenorganisaationa saat paljon ajantasaista tietoa huoltovarmuuden tilannekuvasta, varautumisesta erityyppisiin uhkiin sekä jatkuvuuden hallinnan merkityksestä organisaatioille.

ELVAR-toimintaan osallistuminen on organisaatiolle vapaaehtoista ja maksutonta. Liittymismahdollisuuksista saat tietoa ottamalla yhteyttä sihteeriiin, Pohjois-Savon ELY-keskus, jouni.muranen@ely-keskus.fi.

Huoltovarmuuden näkökulmasta alkanut kesä ja tuleva syksy ovat poikkeuksellisen tärkeitä ja mielenkiintoisia ajanjaksoja. Nato-hakemuksen käsittely ja Ukrainan tilanne eivät näyttäisi olevan ratkeamassa nopealla aikataululla. Pandemian seuraavaa vaihetta arvaillaan. Huoltovarmuusselonteko on tulossa ensin lausunnolle ja eduskunnan käsitteilyyn syksyllä. Huoltovarmuuskeskuksen strategian toimeenpano ja organisaatiomuutos etenee. Kansallinen ja alueelliset riskiarviot päivitetään. Useimmilla näistä on ainakin välillisiä vaikutuksia myös Itä-Suomen alueellisen huoltovarmuuden ja varautumisen eteen työtä tekevien yritysten ja viranomaisten toimintaan. Sääolosuhteet ovat merkittävässä roolissa onnistuneen satokauden sekä turvevarastojen kokoamisen osalta. Toivottavasti säiden ja muiden olosuhteiden puolesta voimme kukin viettää myös ansaittua lomaa. Hyvää ja turvallista kesää kaikille.

Itä-Suomen aluehallintoviraston huoltovarmuusylitarkastajan ajankohtaiset

Alueellisen huoltovarmuuden toimintaympäristön muutokset

Suomen huoltovarmuus on ollut voimakkaassa muutoksessa ensin koronapandemian ja sitten Ukrainan tapahtumien myötä. Tämä muutosten värittävä kehityssuunta tulee jatkumaan, sillä horisontissa on paljon huoltovarmuuteen sekä siihen liittyvään toimintaympäristöön liittyviä kehityskulkuja. Alueellisen huoltovarmuuden toimintaympäristön muutoksia ja riskejä on esitetty ja arvioitu vuoden 2021 alueellisen huoltovarmuuden ja siihen liittyvän varautumisen tilannekatsauksessa, joka julkaistaan kesäkuussa viikolla 24. Aluehallintovirastoihin sijoitetut huoltovarmuusylitarkastajat laativat tilannekatsauksen vuosittain elinkeinoelämän alueellisten varautumisyhteistyö-toimikuntien (ELVAR) tukena. Jokaiselle alueelle ei laadita omaa tilannekatsausta, koska tavoitteena ei ole tunnistaa alueiden eroja vaan löytää alueellisista havainnoista laajemmin huoltovarmuutta

kehittäviä havaintoja sekä tukea systemaattista, perusteltua ja jatkuvaa yhteisen alueellisen häiriösietoisuuden parantamista. Huoltovarmuusylitarkastajat esitelevät tilannekatsausta erilaisissa varautumisen verkostoissa vuoden 2022 aikana.

Alueelliset riskiarviot organisaatioiden varautumisen perustaksi

Toimintaympäristön kehityskulkujen tunnistamisen lisäksi tulee tarkastella myös horisontissa olevia uhkakuvia alueellisen huoltovarmuuden näkökulmasta. Tämä työ tehdään pääasiassa alueellisen riskiarviotyön kautta osana laajempaa varautumisen kehittämistä. Kansallinen riskiarvio ja alueelliset riskiarviot laaditaan samassa syklissä ja alueellisten riskiarvioiden tulee olla laadittuina 31.3.2023 mennessä. Viranomaisten johdolla toteutettavan alueellisen riskiarvioinnin tukemiseksi on tärkeää pystyä hyödyntämään huoltovarmuusorganisaation eri toimialojen asiantuntijoita kriittisten toimintojen tunnistamisessa, toimialaansa kohdistuvien uhkaskenaarioiden työstämisessä ja riskien arvioinnissa. Erityisesti tässä tehtävässä alueellisen huoltovarmuusverkoston tuki alueellisten riskiarvioiden laatimiseksi vuosien 2022 ja 2023 aikana on tärkeää.

Lisätietoja antaa ylitarkastaja, huoltovarmuus ja varautuminen Joni Kinnunen, Pohjois-Suomen, Lapin ja Itä-Suomen aluehallintovirastot, joni.kinnunen@avi.fi, puh. +358 29 501 7553.

Itä-Suomen ELVAR-toimikunnan pitkäaikainen puheenjohtaja Ilkka Kerola eläkkeelle

Tervehdys ja kiitos vielä kaikille ELVAR-toimikunnan toiminnassa mukana olleille ja olleille yhteistyöstä. Luovutin puheenjohtajuuden Markolle maaliskuussa 2022. Jatkan edelleen toimikunnan johdoryhmässä ja Etelä-Savon jaostossa. Jäin eläkkeelle Telian palveluksesta, mutta jatkan huoltovarmuuden eteen tehtävää työtä varautumisen- ja jatkuvuudenhallinnan asiantuntija- ja koulutuspalveluita tarjoavana yrittäjänä.

Kuva. Puheenjohtaja Ilkka Kerola 24.3.2022 saakka

Ilkka, parhaimmat kiitokset pitkäaikaisesta työpanoksestasi Itä-Suomen ELVAR-toimikunnan ja alueellisen huoltovarmuuden eteen tekemästäsi työstä. Työ jatkuu.

Marko Liikamaa

Jouni Muranen

ELVAR-toimikunnan puheenjohtaja

ELVAR-toimikunnan sihteeri